

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๕๐๒/๑๗๘๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รับที่ 15๐๕๙

วันที่ 20 ม.ค. ๖๖ เวลา 08.55

☒ ก่อนประชุม

☐ หลังประชุม

☐ แจกที่ประชุม

☐ ไม่แจกที่ประชุม

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง กรอบการเจรจาจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจ (VPA) ในการบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ ธรรมชาติ และการค้า (FLEGT) ระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๒๙๖๗๓ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นเรื่อง กรอบการเจรจาจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจ (Voluntary Partnership Agreement – VPA) ในการบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ ธรรมชาติ และการค้า (Forest Law Enforcement, Governance and Trade – FLEGT) ระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป (European Union – EU) ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้วขอเรียน ดังนี้

๑. ผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจ (VPA) กับ EU ได้แก่

๑.๑ สร้างความมั่นใจแก่ภาคเอกชนไทยว่า ไม้และสินค้าไม้ที่ส่งออกจากประเทศไทยไปตลาดสหภาพยุโรป (EU) เป็นสินค้าที่ถูกต้องตามกฎหมายตลอดกระบวนการผลิตตามมาตรฐานของ FLEGT และระเบียบ EU Timber Regulation (EUTR) ซึ่งออกเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ และจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๖ ซึ่งจะช่วยลดความเสียหายจากการที่ผู้นำเข้าของสหภาพยุโรปไม่กล้ารับความเสี่ยงที่จะสั่งซื้อไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ของไทย เนื่องจากผู้ประกอบการของไทยไม่มีใบอนุญาต FLEGT อันสืบเนื่องจากการที่ไม่มี VPA ระหว่างไทยและสหภาพยุโรป ทั้งนี้ การส่งออกไม้และผลิตภัณฑ์ไม้จากไทยไปสหภาพยุโรปในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมามีมูลค่าเฉลี่ยปีละ ๑๐,๑๔๐ ล้านบาท

๑.๒ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยในตลาด EU และตลาดสำคัญอื่น ๆ เช่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น ที่มีแนวโน้มจะใช้มาตรการปกป้องสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการทำการค้าในลักษณะใกล้เคียงกับกฎหมาย FLEGT และ EUTR มาใช้ในการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ ซึ่งหากไม้และสินค้าไม้จากไทยได้รับใบอนุญาต FLEGT ก็จะช่วยรักษาและขยายส่วนแบ่งตลาดไม้และสินค้าไม้ของไทยไม่เฉพาะแต่ใน EU เท่านั้น แต่รวมถึงตลาดประเทศพัฒนาแล้วอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน

๑.๓ ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของไทย และภาคเอกชนไทยในเรื่องการรักษาสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ป่าไม้ และการส่งเสริมธรรมาภิบาลด้านการค้า

/๒. ในประเด็น ...

๒. ในประเด็นด้านกฎหมายนั้น กระทรวงการต่างประเทศมีข้อสังเกตเกี่ยวกับกรอบการเจรจา ข้อ ๒ (๔) หัวข้อสาระสำคัญของกรอบการเจรจา ซึ่งระบุว่า “ให้มีมาตรการป้องกันและเยียวยาสำหรับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไม้ในประเทศไทยที่ได้รับผลกระทบจากกฎระเบียบการทำ VPA” นั้น น่าจะเป็นมาตรการที่ฝ่ายไทยจะต้องดำเนินการภายในประเทศเพื่อป้องกันและเยียวยาผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไม้ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดทำ VPA อย่างไรก็ดี หากข้อ ๒ (๔) มีความมุ่งหมายเพื่อใช้เจรจากับฝ่ายสหภาพยุโรป เพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือในการจัดทำมาตรการหรือแผนงานเพื่อช่วยป้องกันและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการจัดทำ VPA ของฝ่ายไทย กระทรวงการต่างประเทศก็ไม่มีข้อขัดข้อง

๓. การที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอกรอบการเจรจาดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาขอความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนเริ่มเจรจา ทำให้เป็นที่เข้าใจได้ว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่อง มีความเข้าใจสาระและขอบเขตของเรื่องที่จะเจรจาทดลองอย่างดี และได้พิจารณาแล้วว่าการจัดทำ VPA เข้าข่ายเป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา กระทรวงการต่างประเทศจึงไม่มีความเห็นเพิ่มเติมเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสามและวรรคสี่ของรัฐธรรมนูญ ด้วย กล่าวคือ

๓.๑ ก่อนดำเนินการเพื่อทำหนังสือสัญญา คณะรัฐมนตรีโดยส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องให้ข้อมูลและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และต้องชี้แจงต่อรัฐสภาเกี่ยวกับหนังสือสัญญา รวมทั้งเสนอกรอบการเจรจาดังกล่าวต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบก่อนเริ่มดำเนินการเจรจา

๓.๒ เมื่อการเจรจาเสร็จสิ้นแล้ว ก่อนที่จะลงนามในความตกลง VPA และแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเสนอร่างความตกลง VPA เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติการลงนาม รวมทั้งเสนอความตกลง VPA ต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบ โดยส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดของหนังสือสัญญานั้นด้วย และ

๓.๓ ในกรณีที่การปฏิบัติตามหนังสือสัญญาก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนหรือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม คณะรัฐมนตรีจะต้องดำเนินการแก้ไขหรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบนั้นอย่างรวดเร็ว เหมาะสม และเป็นธรรมด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมยุโรป

กองยุโรป ๑

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๓๑๒๕, ๑๑๐๙๖ (เกริกภูมิ, วัลยา)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๑๔๖